

تولیدات ایرانی لوازم خانگی گران‌تر از برندهای جهانی است

صفحه ۳

دیدگاه

چرخش به ریل؛ راهبرد حمل بار در کشور

جعفریدخشان

کارشناس حمل‌ونقل ریلی

حمل‌ونقل یکی از اساسی‌ترین و حیاتی‌ترین بخش‌ها در اقتصاد یک کشور است. وجود زیرساخت مناسب برای حمل‌ونقل کالا به یک فعالیت اقتصادی کمک می‌کند که بتواند با سایر رقبا رقابت کند. حمل‌ونقل ریلی به عنوان یکی از زیربخش‌های حمل و نقل، دارای نقش حیاتی در اقتصاد نسبت به روش‌های دیگر حمل‌ونقل است. در پایان برنامه ششم باید سهم ریل در جابه‌جایی مسافر در کشور ۲۰ درصد و بار به ۳۰ درصد افزایش یابد. به عبارتی میزان حمل بار با ریل باید به ۱۹۵ میلیون تن و مسافر به ۱۰۰ میلیون نفر افزایش یابد. حمل‌ونقل ریلی از نظر بهریه ریل اولویت است و در سیاست‌های برنامه ششم در فصل حمل‌ونقل، مقام معظم رهبری به دو بند ۲۴ و ۲۵ تأکید کردند که هر دو بند ذیل موضوع حمل‌ونقل ریلی است.

درحالی که پراساس مفاد برنامه ششم توسعه، دولت مکلف است میزان حمل بار از طریق خطوط ریلی از کل بار حمل‌شده در کشور را تا سال ۱۴۰۰ به ۳۰ درصد افزایش دهد، اکنون در پایان اجرای برنامه ششم فاصله قابل توجهی میان وضع موجود و این هدف‌گذاری وجود دارد. «توزیع نامناسب خطوط ریلی در کشور بدون اولویت‌دهی کافی با اتصال به چشمه‌های بار» و نیز «نقص در پارامترهای بهره‌برداری تحت تأثیر فقدان تجهیزات سیگنالینگ و علائم در کل شبکه ریلی و در نتیجه پایین بودن سرعت سیر» از جمله مواردی است که در بهره‌وری پایین خطوط ریلی در حوزه حمل بار اثرگذار بوده است. از آنجا که انتقال هر یک تن کیلومتر حمل بار از جاده به ریل معادل ۴۸ سی‌سی، صرفه‌جویی سوخت به دنبال دارد، به نظر می‌رسد سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی خاص برای حمل مواد معدنی از طریق شبکه خطوط ریلی با توجه به موانع اقتصادی و زیست‌محیطی ناشی از کاهش مصرف سوخت، اهمیت بسیاری در تحقق اهداف برنامه ششم توسعه کشور خواهد داشت. از سوی دیگر، افزایش سهم ترانزیت از کل حمل بار کشور نیز می‌تواند درآمد قابل توجهی برای کشور ایجاد کند. بر اساس آمار رسمی وزارت راه، سالیانه در کشور حدود ۵۰۰ میلیون تن بار جابه‌جا می‌شود که این مقدار در حالت غیررسمی (بدون بارنامه) تا ۵۵۰ میلیون تن نیز تخمین زده می‌شود. از ۱۸۰ میلیون تن بار ریل‌بند کشور ۴۷ میلیون توسط حمل‌ونقل ریلی جابجا شده و بقیه از طریق جاده انجام شده است؛ در حالی که تأکید قانونگذار، رسیدن سهم ریل به جابه‌جایی ۳۰ درصد کل بار کشور است.

بار ریل‌بند باری است که:

۱- **قابل حمل با ناوگان فعلی راه آهن باشد و ناوگان**

آن نیز موجود باشد.

۲- **مسیر ریلی برای آن وجود داشته باشد (با در نظرگیری حمل ترکیبی حداکثر ۳۰ کیلومتری در میدا و مقصد)**

۳- **جریان بار برای مدت حداقل دو ماهه دائم باشد (یعنی بتوان با آن میزان بار، قطاری را به صورت روزانه یا دو روز یک‌دفعه یا ... چند روز یک‌دفعه به صورت رفت و برگشت به آن اختصاص داد).**

۴- **ظرفیت شبکه زیربنایی ریلی در آن مسیر مشخص مبدا مقصدی وجود داشته باشد.**

قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه کشور دولت را مکلف کرده است تا سال ۱۴۰۰ سهم حمل و نقل ریلی از حمل بار در کشور را به ۳۰ درصد افزایش دهد. این هدف‌گذاری البته یک بار در سال ۸۶ و در جریان تصویب قانون توسعه حمل‌ونقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت نیز منظور و مقرر شد سهم راه آهن از حمل بار از ۷ درصد در سال ۸۶ به ۳۰ درصد در سال ۹۰ برسد. اما به دلیل تحقق نیافتن این هدف در افق زمانی مذکور و سال‌های پس از آن، این هدف در قانون برنامه ششم توسعه تکرار شد. چشم‌اندازی که سیاست‌گذاران از بهره‌وری آتی شبکه حمل‌ونقل ریلی کشور دارند، این است که در سال ۱۴۰۰، بالغ بر ۱۹۵ میلیون تن بار از طریق راه آهن حمل شود که بخش قابل توجهی از این حجم مربوط به «ترانزیت» است.

عصر اقتصاد

هوالرزاق

www.asre-eghtesad.com

روزنامه بین المللی اقتصادی صبح ایران

سشنیه ۲۸ بهمن ۱۳۹۹ . ۱۶ فوریه ۲۰۲۱

۴ رجب ۱۴۴۲ . سال هجدهم . شماره ۴۶۱۶

۸ صفحه . ۵۰۰۰ تومان

فعالیت مراکز اسکان نوروزی فرهنگیان تابع تصمیم ستاد کروناست

صفحه ۸

دامنه‌نوسان نامتقارن؛ مُسکنی که جای درمان را نمی‌گیرد

بازار سرمایه خیلی زودتر از آنچه انتظار می‌رفت، مقاومت در برابر شوک مثبت تغییر دامنه نوسان را آغاز کرده است

می‌شود. در حالت قبلی زمانی که نمادی در دامنه منفی ۲ یا سه تقاضا نداشت، گروهی به دلیل جذابیت داشتن نوسان‌گیری در محدوده منفی ۵ یا ۴ اقدام به خرید می‌کردند که همین امر افزایش نقدینگی را به دنبال داشت. اما این روزها وقتی نمادها در منفی ۲ با صف فروش مواجه می‌شود؛ با نوعی کمبود خریدار به دلیل نداشتن جذابیت مواجه‌ایم. این کارشناس بازار سرمایه از جمله موضوعاتی را که لازم است در کنار راهکارهای کنونی برای تقویت بازار سرمایه در نظر گرفته شود، نرخ سود بانکی و بین‌بانکی معرفی کرد و یادآور شد: نرخ سود بانکی یکی از رقبای بازار سرمایه است؛ به طوری که اگر جذابیت انباشت پول در بانک کاهش یابد، برای بورس مفید باشد.

حسین امیدی، فعال بازار سرمایه، نیز با بیان اینکه اعتماد و امید به آینده اقتصاد و سیاست کشور سبب بازگشت اعتماد به بازار و ورود پول جدید به بورس می‌شود، گفت: اکنون به دلیل احتمال در پیش گرفتن سیاستی جدید از سوی آمریکا در قبال ایران و نزدیک بودن پایان دوره ریاست‌جمهوری در کشور نوعی حالت انتظار و تردید را در بازار سرمایه شاهدیم.

امیدی افزود: در مورد خروج نقدینگی از بازار تحت تأثیر دامنه نوسان جدید، هنوز زود است که قضاوت کنیم؛ چون پس از اجرای این طرح آمار خروج نقدینگی به آن میزان نداشتیم. این فعال بازار سرمایه اضافه کرد: باید چند روز دیگر صبر کنیم تا آثار اجرای طرح دامنه نوسان نامتقارن بیشتر مشخص شود.

یابد، اضافه کرد: اگر فکری برای جمع‌آوری صف‌های فروش نشود، اعتماد معامله‌گران بیش از پیش صدمه می‌بیند. او با یادآوری اینکه نقدینگی نزد بازارگردان‌ها محدود است، افزود: برای موفقیت این طرح نباید شاهد شکل‌گیری صف‌های فروش باشیم. این کارشناس بازار سرمایه، با یادآوری اینکه دامنه منفی ۲ برای کوتاه کردن دست گروهی از نوسان‌گیران در بازار بود، پیشنهاد کرد: بهتر بود دامنه نوسان از صفر تا مثبت قرار می‌گرفت.

دوری از راهکارهای موقتی

سعید نجفی، دیگر کارشناس بازار سرمایه نیز اقداماتی نظیر تعیین دامنه جدید نوسان را موقتی و دستکاری زبان‌بار برای بورس دانست. این کارشناس بازار سرمایه، بورس را به ماشین و نقدینگی موجود در آن به بنزین تشبیه کرد و گفت: طرح جدید دامنه نامتقارن بورس مانند این است که وقتی وسیله نقلیه بنزین برای راه رفتن ندارد، بخواهیم آن را هل بدهیم. او اضافه کرد: مهمترین تحریک برای ورود به بورس، ورود نقدینگی است؛ فرض کنیم با طرح جدید که چند وقتی بازار سرمایه صعودی شد در بلندمدت نیازمند طرح‌های مناسب و بنیادی هستیم.

نجفی افزود: دامنه نوسان منفی۲ تا مثبت ۶ سبب کاهش نقدشوندگی در بورس

آن دامنه نوسان قیمت گفته می‌شود. عبارت دیگر، دامنه نوسان به معنی قیمت مجاز برای معاملات سهام در طول روز است. رصد معاملات سه روز گذشته و مخصوصا پایان روز شنبه و ساعات اولیه روز یکشنبه نشان می‌دهد که گروهی از حقوقی‌ها، حقیقی‌ها و حتی بازارگردان‌ها در صف اول عرضه بودند و به عبارت دیگر، اجرای این طرح را فرصتی مناسب برای خروج دانسته‌اند.

ناکارآمدی این طرح روز گذشته با صف فروش تشکیل شدن و باقی‌ماندن در چند نماد نظیر پالایشی‌دکم، دارایکم و بانک تجارت بیشتر خودنمایی کرد. در این باره نظر سه تن از کارشناسان بازار سرمایه را جویا شدیم که در ادامه می‌خوانید:

به گفته علی قاسم‌نژاد، کارشناس بازار سرمایه، اجرای نامتقارن دامنه نوسان به تنهایی و بدون توجه به پارامترهای دیگر بازار سرمایه سبب شکست این طرح می‌شود. قاسم‌نژاد درباره طرح جدید نوسان نامتقارن منفی ۶ و مثبت ۶ پیش‌بینی کرد: اگر این طرح به تنهایی و بدون در نظر گرفتن پارامترهای دیگر اجرا شود با شکست همراه می‌شود مگر اینکه نقدینگی کافی تزریق شود. این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه ادامه داشتن صف‌های فروش در چند نماد که تا پایان زمان معاملات نیز باقی ماند، در روزهای آتی می‌تواند به شرکت‌های بیشتری تعمیم

مسعود وطنخواه

کارشناسان بازار سرمایه معتقدند اجرای نامتقارن دامنه نوسان به‌تنهایی و بدون توجه به پارامترهای دیگر بازار سرمایه نمی‌تواند انتظارات از طراحی این راهکار را برآورده کند.

بازار سرمایه از مرداد وارد فاز نزولی شد. این سیر کاهشی در ابتدا به اصلاح تغییر شد اما در ادامه و نزول ۷۰درصدی شاخص کل مشخص شد که با یک سقوط روبه‌رویم نه اصلاح. در این مدت، راهکارهای متفاوتی نظیر سیدگردانی، افزایش اعتبار خرید، اعلام این موارد قطعا بی‌تاثیر نخواهد بود و کمک خواهد کرد که حمل بار ریلی با کاهش هزینه مواجه شود و صاحبان بار به این سمت بیایند.